

**RÈPLICA DEL M.I. SR. JOSEP PINTAT FORNÉ AL DISCURS DEL CAP DE
GOVERN EN EL MARC DEBAT D'ORIENTACIÓ POLÍTICA
16 DE SETEMBRE DEL 2021**

Ahir, el Sr. Cap de Govern ens deia, i cito:

“Hem donat resposta de forma conjunta i amb lleialtat mútua allò que era urgent i estic segur que de la mateixa manera ara serem capaços de donar resposta a allò que és important”.

I alhora, el Govern agraiïa la participació dels grups parlamentaris, inclosos els de la oposició, en la gestió de la pandèmia.

D'entrada, Sr. Cap de Govern, en nom de Terceravia li agraiïm aquest gest.

I efectivament, Sr. Cap de Govern, d'aquest darrer any i mig, des de l'últim debat d'orientació política, i per no dir tota la legislatura, aquest període ha estat marcat per la pandèmia.

En nom de Terceravia, el primer pensament i record és per les 130 persones que han perdut la seva vida i els seus familiars.

De la mateixa manera, volem reiterar el nostre agraïment per tot l'esforç esmerçat i que es continua efectuant des del personal sanitari, cossos especials i tots els que estan al front, persones clau per aturar aquesta pandèmia.

Com tots sabem, els efectes de la pandèmia, han abocat a Andorra a una situació molt complexa.

Per tant, Terceravia creu que, en el que queda de legislatura, és important esmerçar els esforços, en pal·liar les conseqüències de la mateixa, per seguir avançant.

I aquests, s'han de dur a l'entorn d'una acurada diagnosi dels següents factors, i de la seva evolució.

Són aquests:

- La fase de la pandèmia que ens trobem. No solament a Andorra si no també dels països veïns.
- La força de la recuperació econòmica iniciada.
- Les característiques estructurals de la nostra economia.
- Els canvis al nostre entorn més immediat, com a nivell mundial.

Sense una clara diagnosi, en aquests punts, el risc d'errar és majúscul, i de nou, ens veurem abocats a l'urgent.

Entrant de nou, en el cercle viciós de gestionar l'urgent fins l'esgotament dels nostres recursos, del nostres ciutadans i del país.

La pandèmia ens ha d'haver, ensenyat, que l'imaginable és possible, que fer previsions en aquest entorn és complex. I encertar encara més. Ja ho vàrem viure la tardor passada.

Per tant, a les altures d'aquesta legislatura, la primera acció seria evitar l'atropellament legislatiu.

Avui, a tràmit parlamentari, entre proposicions i projectes de llei, ja ens anem, a més de 21 textos legislatius.

Si hi afegim tots els anuncis, fets per vostè, Sr. Cap de Govern, ahir, més el pressupost de l'any, ens trobarem, amb més de 35 lleis.

Per tant, Sr. Cap de Govern, el seu programa de Govern que ens va anunciar ahir, s'hauria de prioritzar de d'alt a baix.

En tot cas, no per estalviar nous esforços al Consell, sinó que, perquè en aquest moments, on s'albira, una esperança de recuperació, pel mitigament de

la pandèmia, gràcies a les vacunes, Andorra i els nostres ciutadans, no és mereixen, estar en constant adaptació.

I menys, quan deia en el seu discurs, que existeixen problemes crònics que semblaven superats. Ara tornen a encapçalar les prioritats.

Terceravia creu que la primera tasca per discernir entre urgent i prioritari és posar fre a tot aquest paquet de lleis i resoldre els problemes crònics.

En tot cas, no dic que totes aquestes iniciatives legislatives no tinguin la seva importància.

Per Terceravia, totes aquestes iniciatives, haurien de tenir memòries econòmiques ben complertes, i no escadusseres, com moltes que hem vist darrerament.

En definitiva, es tracta, que aquestes lleis, aportin, seguretat i estabilitat al país. I no, un mer formalisme de compliment programàtic electoral.

Aviat vindrà el moment d'encarar els pròxims comicis, i de formular propostes, als ciutadans.

Per Terceravia, mentre la pandèmia continuï, i segons la fase que ens trobem, les accions s'haurien de centrar, primordialment, en les accions de vacunació, prevenció i, prioritització de la despesa sanitària, facilitant un suport fiscal, ben focalitzat, als sectors que ho necessitin, junt amb una política fiscal acomodada, tot tenint present els riscos de l'estabilitat financera.

Quan la recuperació avanci, s'hauran de dur les mesures necessàries, per restablir l'economia a llarg termini, a fi d'estimular el nostre creixement.

Per Terceravia, en la situació actual ens troben en un equilibri delicat.

La pandèmia remet, s'ha anat retirant el suport al teixit productiu, estem vivim una fase de recuperació i tot això, dins aquest entorn difícil de predir.

Per tant, creiem que és necessari continuar adoptant totes les mesures de precaució que sanitàriament siguin escaients. I sap, Sr. Cap de Govern, que aquí ens hi trobarà.

Alhora el balanç econòmic de la pandèmia el podríem resumir en els següents factors.

- El Producte Interior Brut per càpita real, l'any 2020, segons Estadística, es situa als mateixos nivells de l'any 2000. Per tant, un fort empobriment del país.
- I alhora, el deute del Govern, previst enguany, es situarà en 1.427 milions d'euros, incrementat, des de l'any 2019, en 500 milions d'euros. Situació que genera el màxim respecte.

En resum, és més que desitjable que aquesta recuperació, no sigui una expectativa, sinó una realitat, com diu vostè Sr. Cap de Govern, i així ho esperem fermament.

En tot cas, comparar un trimestre de caiguda amb un de forta pujada, com fa vostè, en el seu discurs, no és correcte.

L'any 2020, la caiguda del PIB en terminis reals va ser del 12%.

En tot cas, vostè creu que aquesta caiguda es recuperarà al 2021?

Sr. Cap de Govern ens ha parlat de les pensions de jubilació i de la situació de tensió que es generaran i de les reserves exteriors que demana el Fons Monetari Internacional.

Vostè saluda la iniciativa de tots els grups parlamentaris d'haver creat la comissió d'estudi per a la sostenibilitat de les pensions de jubilació de la CASS i que en surti un Pacte d'Estat.

Miri, els experts actuaries de la CASS, ja ens van avançar que, el punt d'equilibri entre les pensions a cobrar i pagar, es situa en un tipus de cotització per pensions del 30%.

Tal com he exposat anteriorment, la crisi econòmica, provocada per la pandèmia, ha elevat l'endeutament de Govern, pel manteniment del teixit productiu.

D'aquí que per Terceravia, és urgent i prioritari disposar d'un pla d'equilibri financer i de mesures de sanejament dels comptes de l'Estat, que a més, també contempli, les demandes del Fons Monetari Internacional, junt amb el sotrac de les pensions.

Sense disposar d'aquest instrument, no és possible poder dibuixar cap acció de política econòmica, sòlida.

Al contrari, totes es conduiran a increments de pressió fiscal i alhora, minvaran tota la competitivitat del nostre teixit productiu, un dels nostres atractius claus per la diversificació econòmica.

Vostè, Sr. Cap de Govern, en el seu discurs planteja una reforma de la imposició directa, que suposarà una fiscalitat moderada i equitativa. Com ho sap? si no coneix l'anterior, ni la magnitud de la recuperació?

Alhora, els Hbles. Comuns tenen també, entrat a tràmit parlamentari, una proposició de Llei, de modificació de la Llei de les finances comunals, on es preveu canvis en el topall de les figures impositives.

I per altra banda, en la sessió del 8 de juliol d'enguany, en el marc de l'esmena a la totalitat, ja vàrem advertir que amb els objectius d'endeutament de Govern, fixats en el pla d'equilibri financer i marc pressupostari, es minvava el marge dels comuns, al vulnerar el límit d'endeutament de l'Estat.

Terceravia creu que, en el marc d'aquesta legislatura, seria positiu abordar el debat de la fiscalitat entre Consell General, Govern i Comuns.

I en aquest sentit proposarem la creació d'un òrgan de treball.

Al cap i la fi tot repercutirà als ciutadans i al teixit productiu.

Com bé ha mencionat en el seu discurs, Sr. Cap de Govern, en el procés d'homologació d'Andorra, hi juga un paper molt destacat les relacions amb la Unió Europea.

El 26 d'octubre del 2020, vàrem signar amb vostè, i tots els grups parlamentaris, un acord polític, a fi de treballar plegats per assolir un bon acord entre la Unió Europea i Andorra.

Al llarg de les diferents sessions de treball que vàrem tenir, en el marc del mateix, el resultat, es va traduir, per part de Terceravia, en trametre-li una carta, a vostè així com a tots els membres de l'Acord Polític, el passat 22 de febrer.

En aquesta carta es posava clarament de manifest el nostre punt de vista referent a les negociacions amb la UE.

Li manifestàvem:

- **Primer:** que a hores d'ara no s'havia, pogut concretar un acord de principis, sobre les més importants qüestions polítiques que queden pendents de resolució, i concerneixen principalment les qüestions complexes institucionals, la fiscalitat, i les llibertats fonamentals de la prestació de serveis, lliure circulació de capitals i lliure circulació de persones.
- **Segon:** que les negociacions, es duen a terme, sense haver tingut en compte, la informació necessària que li proporcionaria un seriós estudi

independent de l'impacte, conseqüències, beneficis i inconvenients econòmics i socials per Andorra de la seva incorporació al mercat interior de la Unió Europea.

- **Tercer:** Tampoc s'han establert estratègies i objectius nacionals i no s'han analitzat els objectius, tan principals com secundaris, les seves debilitats i fortaleces, que vol aconseguir amb ells la Unió Europea.

- **Quart:** Aquestes mancances, han convertit Andorra en un negociador passiu/reactiu sense impuls polític propi, a mercè de les iniciatives, els objectius, i les estratègies de negociació que va fixant unilateralment la Unió Europea a la seva pròpia conveniència.

- **Cinquè:** L'urgíem, perquè ho considerem essencial, a que el Govern prengui la iniciativa política de sol·licitar, de forma oficial i pública la convocatòria urgent i al més alt nivell polític, el comitè de l'acord de cooperació, amb la Unió Europea, per tal d'obtenir una reacció també oficial.

- **Sisè:** També li vaig manifestar la nostra preocupació perquè la UE no havia nomenat un cap negociador. Per tant, sense cap negociador no es poden resoldre les qüestions polítiques.

Concloïem que aquests fets, al nostre entendre, expliquen l'actual estancament de la negociació, a nivell polític i, alhora, rellevi les mateixes a un nivell tècnic, on es demostra que, les relació amb Andorra, no tenen un caràcter prioritari, per part de la Unió Europea, sigui pel motiu que sigui.

En definitiva, tots sabem que una negociació no serà fructífera si no hi ha un interès per ambdues parts a assolir acords.

És a dir, si les dos parts no estan disposades a conciliar idees.

En la seva resposta, de data 12 d'abril d'enguany, ens reconeixia que, a hores d'ara, no hi ha un acord de principis entre Andorra i la UE, sobre cadascun dels àmbits de la negociació.

També admetia que no es disposa d'una avaluació d'impacte global pel que fa a la futura participació d'Andorra al mercat Interior.

Únicament es disposa d'estudis sectorials.

En quant al fet de no tenir cap negociador, considerava que no ens havíem de sentir orfes i manifestava que l'interès polític que la UE porta a la nostra negociació depèn majoritàriament de la pròpia UE.

I ens assegurava que es fan els màxims esforços per reclamar l'atenció que Andorra es mereix.

Ahora, ens informava que ha sol·licitat entrevistar-se amb la presidenta de la UE per tractar temes que necessiten arbitratge polític.

En resum, Terceravia ha estat actiu i lleial en el marc de l'Acord Polític.

Senyor Cap de Govern, des del Grup Parlamentari Terceravia considerem que ens ha fet perdre el temps.

Hi ha hagut seminaris acadèmics; visites de funcionaris i antics negociadors de la UE sense pes polític específic, que insistentment ens repeteixen que tot va estupendament (Què és el que va estupendament si no hi ha resultats concrets?); informacions complexes, abstractes, teòriques i tècniques a la ciutadania sobre el Dret de la UE sense relació o transparència pel que fa als problemes reals que sorgeixen en el curs de la negociació.

Tot plegat només són paraules. Bombolles a l'aire.

Demagògia per aparentar que alguna cosa es mou quan en realitat no hi ha cap avenç.

Hi ha hagut, això sí, un incompliment flagrant de l'Acord Polític per part del Govern: ni se'ns ha fet partícips en la negociació, ni se'ns crida a les reunions de negociació a títol d'observadors, ni s'ha realitzat l'estudi econòmic de l'impacte, de les concretes i reals repercussions, per a Andorra, de l'entrada en el Mercat Interior, ni s'han comunicat, de forma transparent, les actes de les hipotètiques reunions de negociació, ni s'ha elaborat una estratègica política de negociació comuna, a totes les forces polítiques d'Andorra i, a la seva ciutadania.

La veritat és que se'ns està arrossegant cap a un destí desconegut, un paradís fictici, com en el mite de Camelot a la recerca del Sant Grial.

Vostè ens diu que les negociacions s'intensificaran, digui'm quines?
Podem entendre que la pandèmia no hagi permès avançar alguns dossiers, però no ens faci creure que estem al País de les Meravelles.

Ahora, vostè en el seu discurs demana una important dosi de generositat i de perspectiva.

Nosaltres li diem, pensa vostè desplegar tots els compromisos, citats de l'Acord Polític, i encarar aquest tema amb una visió a llarg termini?

De moment ho deixaré aquí.

Gràcies Sra. Síndica.